

Evimiz Medreseemiz

Nureddin Yıldız'ın 11.12.2016 tarihli (281.) Hayat Rehberi dersidir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Aziz kardeşlerim,

Hayattan farklı görüntüleri hatırlayarak konuya başlamak istiyorum.

Bir cami ne kadar kalabalık olursa olsun, insanlar orada hangi ibadeti saatlerce yapıyor olurlarsa olsunlar, caminin vazifesi bir zaman sonra biter ve insanlar camilerden evlerine giderler. Evlerinden camiye gelmişlerdi, caminin fonksiyonu bittiğinde herkes evine döndü.

Bir düğün salonunda ne kadar güzel bir düğün yaşanır yaşınsın, düğün bittikten sonra insanlar evlerine gitmek zorundadırlar.

Caddeler kalabalık, ticaret merkezlerinde yoğunluk var... ama bütün o insanlar sonunda evlerine dağılırlar. Hayatın neresini izlersek izleyelim, her insan için zorunlu dönüş noktası evdir. Bu yıl böyle olduğu gibi yüz yıl önce de iki bin yıl önce de bu böyleydi. Hayat evde başlıyor.

Bir yerde cami olmaması hayatı durdurmuyor. İnsanlar bir ağacın altında da namazlarını kılabiliyorlar. Bir mahallede düğün salonu olmaması orada hayatın bittiğini, yaşamın olmadığını göstermiyor. Ama insanların evi yoksa, evsiz hayat olmuyor. Rabbimiz böyle bir düzen kurmuş. Teknoloji ve modernleşme bu düzeni değiştiremedi, değiştiremez de. İnsanların çok lüks plazaları olabilir ama herkes akşam kapısını kapatacağı bir eve dönmek zorunda.

Bu görüntü dünyanın her yeri için yüzde yüz geçerlidir. Dünyada henüz, 'çalıştığı yerde yatma' diye bir düzen oluşmamıştır. Hayatımızın özü binlerce seneden beri eve dönmek şeklindedir.

Bugün maddî ve manevî olarak evlerimize dönmeye muhtaç olduğumuzu çok daha iyi anlıyor olmamız lazım. İnsanlık ciddi şekilde bir 'ev sahibi olma' arzusu ortaya koymaktadır. Müslüman olanlar da olmayanlar da 'evin var mı?' sorusuna 'yaşıyor musun?' muamelesi yapmak zorunda kalıyorlar. Müslümanlar dahi 'evi yok çünkü' gibi bir mazeretle faizi dahi helalleştirebilecek raddeye gelmişlerdir. Neredeyse böbreksiz yaşanabilir ama evsiz yaşamak mümkün değildir oldu.

Bu, evin maddî boyutunu öne çıkarma göstergesidir. Bunu biz yaptığımız gibi diğer bütün devletler de vatandaşlarını ev sahibi yapma politikalarını en önemli konu başlıkları arasına aldılar.

Evin betonları, pencereleri, ihtiyacı karşılayan ısıtması, kliması, renkleri, semti, site olması çok gündeme geliyor. Bugün oturduğumuz evler, dün yaşayan dedelerimize anlatılsaydı böyle bir evde cinlerin oturacağını sanırlardı. İnsanlar henüz akıllı telefona alışmadan akıllı evler çıktı. Buna tabii ki hamd ederiz, Allah'ın nimetidir.

Ama bir şey dikkatimizi çekiyor.

Evimizin maddî boyutu bu kadar abartılı biçimde önümüze gelirken evin manevî ağırlığı eksilere düştü.

Mesela annelerin evlerdeki gücü nedir? Anne on yaşındaki çocuğunu getirip 'bu çocuk vatana hizmete hazır' diyebilecek durumda mı? Çocuklar yedi yaşındayken okula götürülüyorlardı, gecekondular evlerden. Şimdi neredeyse üç yaşından itibaren anneler çocuklarını bir yere verme ihtiyacı hissediyorlar ama üç yaşındaki çocuğunu anaokuluna gönderen annenin annesi, yedi yaşındayken bile çocuğunu okula gönderme ihtiyacı hissetmiyordu. Çünkü annelik bir boşluk dolduruyordu, babalık bir ağırlık taşıyordu.

Anneler ve babalar ev sahibi olmanın getirdiği manevî ağırlığı kaybettiler ama çocukların özel odası var...

O anne ve baba, beş-altı çocuğun yan yana yattığı bir odada büyüdüler. Oda da eşyaların konduğu depo gibi bir yerdi kim bilir. Akşamları yataklar seriliyor, mis gibi de uyuyorlardı. Büyüdüler ve doktoru ilk defa altmış yaşına gelince gördüler. Şimdi doğmadan aşı olmuş çocuklarımız var, iki aylık çocuklarımızın müstakil odaları-mobilyaları var. Henüz duymadım ama yakında çocuğa özel tuvalet de ihdas edilir herhâlde. Babasının gittiği tuvalete gidecek hâli yok ya...

Evlerimizin maddî boyutu yukarı doğru aldı başını gidiyor, manevî boyutu da aşağı doğru. Evlerimiz maddî açıdan güçlü olmasın, çocuklarımızın müstakil odası olmasın diyecek hâlimiz yok. Allah'ın nimetini niye reddedelim. Ama keşke on çocuk bir odada yatsaydık da ana-babalarımızın ayaklarına sarılarak uyuyabilseydik.

Evlerimiz insanlık dünyada var olduğundan beri son sığınaktır ve asıl merkezdir. Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem gününde de firavun zamanında da böyleydi bu. Ev, hayatın aslıdır. Ama evin betonu kadar ruhu da güçlü olmalı ki insana huzur versin.

220 aylık borçlar, torunlara kalacak borç senetlerine rağmen bizim huzurla yaşayamadığımız evlerimiz esasen yok demektir. Evlerimizde eşler olarak bulamadığımız şeyleri dışarıdan telafi etmeye çalışıyoruz. Çocuklarımıza anne-babalar olarak veremediğimiz güzellik, huzur ve maneviyatı başkalarından takviye etmek zorunda kalıyoruz. Hâlbuki evlerimiz bizim medreselerimiz ve huzur kaynaklarımız olmalıydı. "Bugün çok yoruldum, eve gideyim de eşimle oturayım, rahatlayayım" diyebilmeliydik; ama bunun yerine şöyle deniyor: "Bugün yeterince başım şişti zaten, bir de eve gidip de şişirmeyeyim."

Allah Teâlâ, bunalınca eşlerimize gitmemizi buyuruyor. Şimdi ise bunalmamak için eşle beraber psikoloğa gidiliyor. Hayat bu kadar tersine gider mi? Bir trafikte bütün araçlar ileri doğru giderken o yola ters istikametten giren biri can güvenliği taşıyabilir mi?

Rabbimiz hayatı ev düzeni üzerine kurmuştur. Elbette okullarımız ve işyerlerimiz olacaktır. Ama şahsiyetini anasından almış çocuklar okulda bilgi öğrenmelidirler. Anne sütünün muadili bir mama olmadığı gibi, annenin verdiği insan ve Müslüman karakterinin de muadili olamaz. **Annesinin erkek olarak doğurduğu bir çocuğu kız yapmak ne kadar doğal olabilecekse annesinden şahsiyet kapamamış, emdiği sütte insanlık ve Müslümanlık genleri bulunmayan bir çocuğu dışarıdan o kadar takviye edebilirsiniz.**

Bu acı bir gerçektir. Evlerimizin okul olma yeteneğini kaybetmesi gerçekten acı ve ağlatıcıdır. Zayıflayan evlerimiz zayıflayan devlet demektir. Evlerimiz zayıfladıysa camilerimiz de zayıf demektir. Çürük evlere, modern imam-hatip liselerinin yapabileceği bir şey yoktur. Evin çatısı su alıyorsa ne Kur'an kursu ne imam-hatip lisesi o açığı kapatamaz; anca yamalama yapar. Çürük tıynetli bir çocuğa hafızlık yaptırabilirsiniz, imam-hatip ya da üniversite diploması verebilirsiniz, çok iyi diplomalı mezhiyetleri olduğu için bir de kız verip yuva kurdurabilirsiniz... ama altı ay sonra dünya başına çöker – altı ayı bulursa eğer ya da düğünden önce kıyamet kopmazsa...

Evlatlarımız evlerimizde doğdukları gibi, evlerimizde insan ve Müslüman olurlar, olmalıdırlar.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Medine'de kaç imam-hatip lisesi açmıştı? Hadi okul yoktu, başka bir soru: Mescid-i Nebî'de ashab-ı kiramla ve eşleri-çocuklarıyla kaç günlük kamplar yapıyorlardı? Kaç sahabe Peygamber aleyhisselamla üç gün üst üste mescitte namaz kıldı? Peygamber aleyhisselam kaç gün o mescitte durdu ki? Onlarca kere Medine dışına çıktı, haftalarca süren yolculukları vardı... zaten bütünü on yıldan söz ediyoruz.

Medine’de Kur’an kursu mu vardı zannediyoruz? Hayır. Medine’de analar vardı. Evlerin her biri medreseydi. Resûlullah aleyhisselam o evlere güvenip insan yetiştirdi, sonra da Veda Hutbesi okudu. Ashab-ı kiram evlerini kaybetseydi mescit onları kurtaramayacaktı. Zaten koca Medine’de mescide kim geliyordu ki, büyük bir şehir bu, her gün kilometrelerce yol yürünür mü...

Bir kere geliyorlardı, mayalayacakları sütün bir kaşık yoğurdunu mescitten alıyorlardı, koca bir bakraca koyuyorlardı, iki gün sonra bir kova yoğurtları oluyordu.

Sahabe-i kiram bunu şöyle tarif ediyor: Mescide giderdik, Resûlullah’a o gün inen ayetleri alırdık, en fazla on ayet alırdık, eve giderdik, ailece o ayetleri uygulardık (yoğurt almış, bakracındaki süte maya yapıyor), sonra eşimiz-çocuklarımızla ayetleri anlayıp uyguladığımızı kontrol ederdik (ayet kul hakkı konusundaysa hemen hakkı bulunanlarla helalleşmek gibi). Sonra yine mescide giderdik (tekrar mayalık yoğurt alıyorlar)...

Böylece Medine’de üç yüz ev var idiye üç yüz okul kurmuş oldu Resûlullah aleyhisselam. Hayatın doğal akışına güvendiği için de on yılda medeniyet inşa etti.

Ama Medineli kadınlar, bilhassa Ensar’ın kadınları, “tamam, Resûlullah şehrimize geldi, rahmet yağdı, hadi çocuklar mescide, akşam gelirsiniz” deselerdi on yılda değil otuz yılda da o medeniyet kurulamayacaktı. Yazın çocukları camiye göndererek değil, yaramaz çocukları Kur’an kursuna gönderip kurtularak değil; Kur’an’ın kursu da mücahidesi de o kadınlar, o annelerdi. Rabbimiz onlardan kıyamete kadar razı olsun ve onları koyduğu yerin eteklerine bizi de yerleştirsün.

Anaları okullaşmamış toplumlar matematik öğrenebilirler, buna itirazımız yok, matematik birincisi çocuklar da yetiştirebilirler; biz ise insanlığın savaşını yapıyoruz. Anneler ve babalar, kesinlikle okul olacaklardır.

Üç yaşındaki çocuk bir yere gönderilerek eğitilmez, o çocuğun anası-babası bir yere gitmeli, bir kursa katılmalıdır. Üç yaşındaki çocuk, annesinin kokusu ve babasının nefesiyle eğitilir Allah’ın izniyle. Çocuklarımıza işkence etmeyelim.

Beş yaşına kadar çocuklarımız evde bardak kırarak, babasının bilgisayarını bozarak adam olurlar. Dünyanın düzeni budur. Şimdi devlet imkân tanısa, kundaktaki çocuklar bir yere verilebilse alimallah sıraya girilecek kayıt için. Ben anne-baba olacağım, yetiştiren öğretmen-psikolog olacak öyle mi? Bu kadar bedavaydı da Âdem aleyhisselam niye o kadar çekti Habil ile Kabil’den?

Biz ümmet olarak annelerimizin okul olduğu bir toplumda bu dini insanlığa sunduk. Bedava okul oyalamasına geldiğimiz zamana kadar da Çanakkale’ye gidenlere o delikanlılık, ümmetini ve vatanını sevme ruhunu anaları vermişti. Çanakkale’de on binlerce insan toprağın altındadır, Allah onlara rahmetiyle muamelede bulunsun, kaç diplomalı var orada? Tıbbiyeliler toplam şehit sayısının kaçta kaç ediyor?

Evlerimiz insanlık medresesi olmalıdır. Bundan başka kurtuluşumuz yoktur. Cahillik de terör de böyle önlenir, ekonomi de böyle düzelir ve bereket ile huzur da böyle gelir. Anneler kendileri kurslara gitsinler, annelik psikolojisi öğrensinler ve ehl-i Kur’an olsunlar. Mesela bulaşık yıkarken sesli şekilde Ayetelkürsi okusunlar, bakalım çocuk üç ay sonra o Ayetelkürsi’yi biliyor mu bilmiyor mu! Çocukların olmadığı yerde namaz kılacak yerde oyuncaklar nerde duruyorsa tam önlerine seccadeyi serip tam orada iki sene kılsın namazlarını, bak bakalım namazı öğrenmek için camiye gitmesine gerek kalacak mı çocuğun!

Anneler çocuk yetiştirmekten vazgeçmeli, Allah’ın emaneti olarak yetiştirmeye bakmalıdırlar. ‘Bu çocuk benim’ dersin, ona okul ararsın tabii. Ama ona Allah’ın mahlûku ve emaneti olarak bakar, hesabını soracağını bilirsen sabaha kadar uyuyamazsın. Bakış farkı, aynı zamanda hayat farkıdır.

Bizim evlerimizde iman, fizyolojik-psikolojik ihtiyaçlar ve sosyolojik kimlik annelerimizden alınmalıdır. Bu dört şeyi öğretecek olan annedir.

Peki, anne de bilmiyorsa?

Buna diyecek söz yok. Bilmiyordu da niye evlendi? Sadece 18 yaşına girince mi reşit oluyor insan? 18 yaşına girmiş bir et yığını olmak mümkün değil mi?

Babalar çocuklarına gelin, kendilerine damat adayı bakarken hem imanlarını ölçmeli, hem psikolojik yönlerine bakmalı, bunun yanında elbette fizikî yönlerine de bakmalıdırlar. Fizikçe birbirlerinin dengi olacak insanlar evlenmelidir.

Kardeşlerim,

Bu dünya; ister birleştirilmiş milletlerin başında olduğu bir proje olsun, ister dünyanın en güçlü-zayıf devletlerinin bir araya geldiği bir iş olsun, hiçbir şekilde evden daha iyi bir okulun açılmayacağı bir dünyadır. Silikondan insanları değil, etten-kemikten, annesine bir kordonla bağlı mahlûku konuşuyoruz. Anne 110, evlat 90 yaşında da olsa o bağ yine o bağdır.

Yeniden, evin ağırlığını, annenin ve babanın alternatifsizliğini düşünmek zorundayız. Bu kâinatta annenin ve babanın asla alternatifi olamaz. Bir gün fabrikalarda çocuk yapılmaya başlanırsa bu sözümü geri alacağım. Ama fabrikalar çocuk yapmadığı sürece anne-babanın alternatifi yoktur. Okul, anne-babanın yardımcısıdır. Cami de öyle. Öz, anne-babadadır.

Anne-babalar, kopyalandıklarını bilerek çocuk yetiştirmelidirler.

Biz çocuk büyütüyoruz; plastik kalıbında bardak yapmıyoruz. Dolayısıyla insan fitratıyla sürtüşmeden iş yapmalıyız. “Bizim ailede hiç doktor yok, inşallah bizim çocuk ilk doktor olacak.” Sen otur aşağı cahil! İlk doktor olacakmış! “Ben filan hafızı çok sevdim, benim çocuğum da hafız olacak.” Sen de otur cahil! Çocukla oynama!

Yaptığın şey bir gürgenden ayran yayığı çıkarmak mıdır ki böyle konuşuyorsun? Çocuğu Allah ne için yarattıysa o olacak; matematik zekâsıyla yarattıysa doktor olur, sen yönlendirme. Samimiysen ehline sor, bir âlime danış, ‘bu hafız olur mu’ diye, öğretmenine sor, ‘bu çocuğun zekâsı şuna uygun mu’ diye. Senin hayallerin, çocuğun ne olacağı yönünde olmamalı. Tek şeyi hayal etmelisin: Allah’a yüzde yüz iman eden bir çocuk olacak. Çünkü her çocuk fitratı üzere yaratıldı ve mümin olmaya müsaittir, senin hataların yüzünden kâfir olabilir.

Bu çocuk bir ayağı olmadan, böbreksiz, on iki parmaklı da yaratılsa insandır. İmanını ve insanlığını yüzde yüz koru, gerisini uzmanına bırak. Kendi kendine gelin güvey olup çocuk istediğin gibi şekillenmeyince ‘kötü’ rolü çocuğun oluyor... fitrata uyumlu gitmeliyiz.

Doğal anne-babalık; sabırlı, işi oluruna bırakan, ikide bir sinirlenmeyen, iyiyi-kötüyü tarif eden anne-babalıktır.

Bakınız, şu örnek çok enteresandır:

Tirmizî’de ve İbni Mace’de zikredilen bir hadis-i şerifte Ekraş isimli sahabi bir hatırasını naklediyor. Medine’de Peygamber aleyhisselama gidecek bazı emanetler varmış, ailesi de Ekraş isimli çocuğa o emanetleri Peygamber aleyhisselama götürmesini söylemişler. Ekraş gitmiş, emanetleri teslim etmiş. Efendimiz aleyhisselam da herhâlde evine gidiyormuş, birlikte gitmişler.

Efendimiz aleyhisselatu vesselam kendi evine gelmiş, kapıyı vurmuş, kapıyı açan Ümmü Seleme radiyallahu anha annemize, “Bir yemeğiniz var mı?” buyurmuş. “Tirit var” cevabı vermişler. Tirit,

bizdeki orman kebabına benzer, dilim etlerin bulunduğu ve suyun yoğun olduğu bir yemektir. İçeri girmişler. Efendimiz aleyhisselam ve Ekraş isimli çocuk sahabi birlikte yemek yiyecekler.

Bütün anne-babalara ders olacak, ince bir sahneye dikkat ediniz.

Ekraş isimli çocuk sahabi anlatırken yemeklerin geldiğini, sonra kendisinin çanaktaki etleri ayırmaya başladığını söylüyor. Herhâlde yağlı-yağsız kısımlardan birini sevmiyordu. Efendimiz aleyhisselam da hem yemek yiyor hem çocuğu seyrediyorken bir ara sol eliyle çocuğun elini tutmuş, “yavrum, yanlış yapıyorsun, bu yemeğin her tarafı aynı, önünden ye” buyurmuş. Ekraş da önünden yemiş. Yemek bitmiş.

Biraz sonra Ümmü Seleme annemiz, bir çanağın içinde birkaç çeşit hurmanın bulunduğu bir tabakla gelmiş. Çanağın içinde büyük, küçük, beyaz, kırmızı türünden farklı hurmalar var. Ekraş bu sefer önündeki hurmalardan yemeye başlamış. Çünkü az önce terbiyeyi almıştı. Efendimiz aleyhisselam çocuğun elini tekrar tutmuş, “yavrum” buyurmuş, “o çorbaydı, her tarafı aynıydı, ama burada çeşit çeşit hurmalar var, bunlardan karışık yiyebilirsin, hangisinden zevk alıyorsan onu ye.”

İşte baba.

“Bir kere uyarılmıştık!” diyen asık suratlılıkta değil. Bakıyor ki çocuk kuralı yanlış uyguluyor, yeniden müdahale ediyor.

Bunu ‘yemek ortadan mı kenardan mı yenir’ konusunun örneği olarak vermiyoruz. Bir baba veya anne, çocuğun üzerinde 24 saat aktif öğretmen nasıl olacak, bunu örneklendiriyoruz. Çocuk eğitmek budur. Nasıl ki çocuğa Fatiha-i Şerif okutuyorsun, bir yeri yanlış okuyunca düzeltiyorsun, üç gün sonra başka yeri yanlış okuyor, yine düzeltiyorsun; çocuğun yemek kültürü, su içmesi, elbise giymesi, eve selam vermesi, eşyasını düzenlemesi de böyledir. İnsan ve Müslüman yetiştirmek beş dakikada veya bir günde olan bir şey değil.

Anne sabır deposudur. Anneler-babalar olarak bizim rakibimiz Eyyüb aleyhisselamdır. Yoksa onun sabrını niye anlatsın bize Rabbimiz?

Efendimiz aleyhisselatu vesselam hepimizin peygamberi ve her yerde peygamberimizdir. Bir defasında Resûlullah aleyhisselamın önüne bir adam gelmiş. Adamın oğlu da peşinden gelmiş. Adam da almış çocuğunu, dizine oturtmuş. Az sonra adamın küçük kızı da gelmiş, ona ise “sen de mi geldin yavrum” deyip saçını okşayıp yere oturtmuş. Efendimiz aleyhisselam bu manzaraya anında müdahale etmiş: “İki dizin var, niye birine o çocuğu oturtmadın? Denklik yapsana.”

Hâlbuki adam o kız çocuğunu itelemiyor, saçını okşayıp bırakıyor. Bir nevi ‘ikinci sınıf’ muamelesi. Ama uyarı hemen geliyor: “İki dizin var, niye birine o çocuğu oturtmadın? Denklik yapsana.”

Peygamber sallallahu aleyhi ve sellemden annelik ve babalık öğreniyoruz. Çocuklarımız eğer 18-19 yaşına geldikleri hâlde bir devlet dairesine gidip “ben şunu istiyorum” demeye çekiniyorlar veya “ben şu düşüncedeyim, filanalar da şu düşüncededir” diye görüş beyanında bulunamıyorlarsa, ya da -Allah’a sığınarak söylüyorum- iç-cinsel organlarıyla ilgili bir hastalık çekiyor ama gelip anne-babasına söyleyemiyorsa bu anne-baba bu peygamberden bir şey öğrenememiş demektir.

Anne ile kızı arasında ‘ayıp mesafesi’ nasıl olur? Bir kız iki sene boyunca hastalık çeker de annesine söylemeye nasıl utanır? Bir delikanlı babasıyla bir meseleyi konuşamaz da kimle konuşabilir? Babasına karşı edebi kalmamış çocuğu elbette istemeyiz ama 20 yaşında bir delikanlı, babasına “babacığım, sen eve gelmeden caminin bahçesinde biraz oturabilir miyiz?” deyip sonra da “ben bir-iki haftadır mahallemizdeki kızlarla ilgilenmek istiyorum, bu neden olabilir acaba...” diye en Müslüman ve takva babaya meramını açıklayabilmelidir.

“Bizim zamanımızda böyle diyen çocuk köyden kovulurdu.” Köysüz kalasın sen! Senin köyünü sel götürsün de köysüz kal! Ne demek “bizim zamanımızda?” Sizin köyde büyüklerle böyle şeyler konuşulmazmış! O köylerin yüzünden dinimiz böyle garip kaldı zaten. İnternette konuşulur, okulda konuşulur, köyde ağaçların altında gençler konuşur, İstanbul sokaklarında doyasıya konuşulur; babayla konuşulmaz. Böyle bir şey olur mu yahu?

Çocuğun biri kâinatın efendisinin huzuruna geldi, yüz milyarlarca meleğin gökten yere kadar orayı izlediği huzura oturdu, “ya Resûlallah, ben dayanamıyorum, sen de zinayı yasakladın, bana özel izin veremez misin zina için?” dedi.

Kâinatın efendisinden zina için izin isteniyor; bizim bir bağ sakallı, umreden yeni gelmiş babaya evlilik isteğini çocuk söyleyemiyor. Yanlış. Böyle babalık olmaz. Bu ne biçim okul. Babaya söylenemeyen söz bu kâinatta kime söylenebilir? Sen orucu ve namazı kimden öğrendiyen, aynı peygamber, zina için izin isteyen o çocuğu yanına çağırıp “gel bakalım, sen ne demek istedin?” diye ilgilenmiş, çocuk zina etmek istediğini tekrar söyleyince ilgilenmeye devam etmiş bir peygamberdir.

Eğer sen de samimi bir babaysan, Muhammed aleyhisselamın medresesinden kendi evini medrese yapmış bir babaysan, “ah be oğlum, dondurmaya hak ettin, haydi pastaneye şimdi” diyecek ve oğlunu alıp seni baba yerine koyduğu için, okuldaki arkadaşlarından, sokaktaki serserilerden önce seni baba yerine koyduğu için oğluna bir de dondurma ısmarla, “oğlum arkadayım, haydi bu işi başlatalım” de, Allah senden razı olsun! Ve babalığını melekler şahadetleriyle tespit etsinler.

Sen annesin; çocuğun teyzesinin görüncesinin tanıdığından senin kızının birini sevdiğini öğreniyorsun. Ne analığı bu be? Böyle analık olur mu? Çocuklarımızın bizi arkadaş hissettikleri kadar itaat edeceklerini anlamalıyız. Despot bir baba, uluslararası silahşor bir baba, çocuğuna ne etki eder ki? O çocuk senden kurtulduğu günü millî bayram ilan edecektir.

Annelik, kendin baba evindeyken yapamadığın şeyleri intikam olarak çocuğundan almak değildir. Zanla söylüyorum, belki de genç kızların çoğunluğu, ‘anahtarı bende olsun’ dedikleri bir eve sahip olmak için evleniyorlardır. Hürriyet sevdası uğruna. O yüzden de evlenir evlenmez talimat vermeye başladıkları için kıyamet kopuyor zaten. Çünkü erkek de kimsenin karışmadığı bir hayatı olsun diye evlenmişti. Menfaatler ve şeytanlıklar çatıştığı için de açın mahkeme koridorlarını, beyler-hanımlar geliyor.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin bize vasiyeti böyle değildi. “Huzurlu bir evi, ölüm korkusu olmayan, bir günlük yiyeceği olan dünyanın en iyisidir” buyurmuştu. Bizim dolabımızda altı aylık etimiz bile var! Devlet sosyal-askerî-psikolojik... güvenceler vermiş; huzur yok.

Kardeşlerim,

Evlerimiz medreselerimizdir.

Lâ-kadderallah, Halep’imiz, Musul’umuz, Bağdat’ımız düşse biz yine de evimizde insanlığımızı ve Müslümanlığımızı en iyi kalitede yaşayabiliriz. Firavun onca hunharlığına ve hainliğine rağmen Musa aleyhisselamın anasının yolunu engelleyebildi mi? Mağaradan olsun; ama eşlerin birbirlerine sadece yatarken değil, nerdeyse yürürken bile sarıldıkları, birbirlerini Allah’ın nimeti olarak gördükleri evlerimiz olsun. O evde kar kafamıza yağsın, zararı olmaz; bela yağmasın. Suyu akmasa su taşınır; ama huzur taşınmıyor.

Efendimiz aleyhisselamın vefatından sonraki günlerden birinde Resûlullah aleyhisselatu vesselamın evi yıkılmış. Tâbiinden biri de bu manzarayı görünce ağlamaya başlamış. Ona, “yahu niye ağlıyorsun, mescit yaptık onun yerine, Efendimiz de bundan hoşlanırdı zaten” demişler. O tâbii, “onun için ağlamıyorum” demiş, “başı göklere degecek kadar Allah için değerli bir insanın evi, başının tavana degeceği kadar alçaktı, o kayboldu.”

Efendimiz'in başı Sidretü'l-Münteha'ya kadar varıyordu, miraç görmüştü; ama yaşadığı evde hızlıca ayağa kalksa insanın başı tavana çarpardı. O evde huzur buldu ve yine o evden, insanlığa huzur akıtacak ırmaklar oluşturdu. Saraylar gibi evlerden cehennemi ve cehennemleşmiş dünyayı bulan nesil, keşke o evi görseydi.

Şu dünyada 80 yaşında bir babaanneden daha iyi öğretmeni kim yetiştirebilir? Bu hayatı 80 sene tanımış, birkaç gelini olan bir babaanneden daha iyi pedagojiyi kim kime öğretebilir? Her meslekte 'çekirdekten gelme' diye bir tabir var; tornada çekirdekten gelen iyi oluyor, koca mühendisler sigorta bile bağlayamaz diye alay ettikleri elektrikçiye soru sorabiliyorlar. Anneliği çekirdekten taşımış, 65 sene önce evlenmiş, 20 torunu olan bir kadından daha iyi pedagoğu kim bulabilir? Onun 'yavrum, torunum' deyişindeki tatlılığı hangi pedagoğ veya öğretmen aktarabilir çocuğa?

Evet, babaanne hasta olur, canının derdindedir; oradan zaten çocuğu uzaklaştırmak bir nevi vacip olur, ayrı mesele. Sağlığı yerinde bir babaanneden söz ediyoruz.

Bunlar hazır okullardır, ashab-ı kiramın kadınlarının dünya kurduğu merkezlerdir evler. Biz nereye gidiyoruz?

Kadınlarımız, erkeklerimiz, annelerimiz, babalarımız... hepimiz. Kaybettiğimiz şu okullarımızı yeniden kuralım. Evlerimizi İslam medresesi, insanlık merkezi olarak yeniden canlandırmaya çalışalım. Lafla değil. Kütüphane kurarak değil. Duvarlara büyük Kâbe posterleri asarak değil. Yeni yapılan bloklardan birinin büyük bir dairesini alıp odalardan birini mescit yapmayı tasarlayarak değil. Bu 'ölme eşeğim ölme' masalına benzer.

Evini mescit yapacak olan, evi iki odalı da olsa yatağın kenarına seccade serip "burayı Allah'a ayırdık" diyebilir. Çünkü mescit yürekte yapılır, betonun içinde yapılmaz.

Kardeşlerim,

Annelerimiz muallime, babalarımız muallim olmadıkça ne ana ne baba okullarına güvenmenin anlamı yoktur. **Ömrü olan görür; bugünkü imam-hatip bolluklarının, her caminin kenarında Kur'an kursu açılmasının faturasının negatif olduğu zaman gelir, o gün geldiğinde rahmetime vesile olacak dualar için önceden uyarıyorum: Biz imam-hatipler, Kur'an kursları bollaştıkça değil, analarımız başmuallime oldukları, babalarımız Kur'an kokan muallimler oldukları zaman kimsenin okuluna da medresesine de ihtiyaç duymadan Allah'ın izniyle mübarek bir nesil yetiştiririz.**

Eloğluna güvendiğin sürece o senin eşeğini ıslık çalarak arayacak, haberin olsun.

Kardeşlerim,

Hepimiz, Veda Hutbesi irat edilirken yetkilendirilmiş eğitimcileriz. Efendimiz aleyhisselam şöyle buyurmuştu: "Benden bir kelime bilen onu öğretsin." Bu hepimizi görevlendirmiş oluyor. Hem ne bir kelimesi-suresi... Biz ashab-ı kiramın çoğundan fazla Kur'an biliyoruz.

Ama 'on ayet öğrendik, evimizi bu ayetleri uygulama karantinasına aldık' diyebileceğimiz bir sistem kuramıyoruz. İmam Şafî rahmetullahi aleyh, insanlığa sadece Asr suresinin (iki satır) yeteceğini söylüyor. Çünkü şifanı aradın mı yeter, artar bile.

Şunları unutmayacağız:

- 1- Biz sonuçlar için çalışmıyoruz. Melekleri şahit tutmak için çalışıyoruz. Çocuğum âlim mi cahil mi olmuş, çok önemli değil. Meleklerin benim gözümden adeta kan gelecek kadar ağlayıp sızladığını, bu yüzden akrabama bile gitmediğimi, doğru dürüst para biriktiremediğime şahit olması gerekiyor. Bundan sonra ne olursa olsun.

- 2- Kasas suresinin 56. ayeti: “Sen istediğini hidayete erdiremezsin.” Allah’ın planında ne varsa o olacak. Peygamberler bile çocuklarına istedikleri gibi hükmedememişlerdir.
- 3- Sınavsız kimseye diploma verilmediği gibi, Allah terletmeden, bunaltmadan, ağlatmadan hiçbir kulunu cennete almıyor. Peygamberler dâhil. Gözyaşıyla mı tefekkür okyanusunda mı düşünürüz bilmiyorum: Peygamber Efendimiz aleyhisselam, torunu Hüseyin radiyallahu anhın şehit olacağını biliyordu. Dünyadan “bu yavrumu şehit edecekler” gitti zaten. Onun bilgisi acaba tahminî bir bilgi miydi? Hâşâ. Belki neresine kılıç darbesi alıp öldürüleceğini bile biliyordu.
Öyle âlemlere rahmet bir peygamber için torununun kesilecek başını elli sene önceden görmek basit bir acıdır mı zannediyoruz?
İşte o, böyle bir acıyı yaşayarak gitti. Sen de oğlunun kolu kırıldı diye altı aydır matem tutuyorsun!
- 4- Kaşları çatınca şimşekler çakmış gibi baba da olabilirsin, ‘yavrum’ derken ağzından bal akan bir baba da. Allah, Al-i İmran suresinin 159. ayetinde peygamberine, “Sert davransaydın etrafında kimse kalmazdı” buyuruyor. Adn cennetlerini vaat eden peygamberin muhatap olduğu cümleye dikkat ediniz.
Babalar 220 volt elektrik yayan bir sinirle dolaşabilirler, haram-günah değil. Ama kazanan baba, tatlı ve merhametli, çocuğunun saçına bile değmeye kıyamayan babadır. Ciddiyet ve disiplin ise başkadır.
- 5- Çocukları kalabalık olan anne-babalara nasihat: Eşinle sorunun olabilir, büyük-küçük çocuğunla sorunun olabilir, o arada annen-baban başına dert olabilir, kardeşlerin de bir sebeple mecburiyetten seninle olabilir... toplu bir cephede kimseyle savaşıma. Hepsini birden bir perşembe akşamı karşına alıp “evet! bu evde!..” diye başlama. Hepsiyi tek tek savaş, işini kolay bitirirsin. Bir kamyon dolusu tuğlayı itmeye çalışırsan anca yara bere olursun. Ama birer ikişer taşırsan bir haftada istediğin yere yerleştirirsin. Çocuklarla aile ortamını toplu savaş noktasına getirmemek lazım.
- 6- Unutmuyoruz: Bu dinin farzları-vacipleri-sünnetleri var. İmanın karşısına geçecek hiçbir şey yok. Namazın yerine geçecek bir şey yok, taharettten önemlisi yok. Bir baba-anne için de tıpkı bunun gibi bir plan ve öncelikliler listesi olmalıdır. Bu olmazsa, daha imanı olmayan bir çocuğa “hâlâ Ayetelkursi’yi ezberlemedi” bile denebilir. Yanlış. Çamaşırı kokan bir çocuğu camiye getirmeye çalışmak kadar yanlış.
Biz kâinat ümmetiyiz. Bizim plan-proje sistemimiz güneşe ve gezegenlerin sistemine benzer. Beş yüz sene sonra filan yerden görülecek yıldız belli olduğu gibi bizim plan ve projemiz de belli olmalıdır.
- 7- Anne-babalığın en önemli kanunu: Acele etme. Sabrın 950 seneye kadar yolu var. Çünkü Kur’an’a iman ediyoruz ve Kur’an örneğimizdir. Allah o çocuğa 65 yaşına namaza başlamayı yazdıysa öyle olacaktır. Sen bekleyeceksin ve 65 yıl boyunca her sabah “hadi yavrum beraber gidelim camiye” diyeceksin.
Ömür sıkıntısı olan biziz, Allah Teâlâ’nın böyle bir sıkıntısı yoktur. Söz konusu olan da Allah’ın kulu olduğuna göre...

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah’a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.